

Test 1 – Analiza Algoritmilor

Timp de lucru: 90 de minute

Punctaj total: 18p

1. (3p) Fie mulțimile $A, B, C \subseteq \mathbb{N}$ despre care știm că:

- (1) $P_A \leq_T P_B$, unde P_A, P_B sunt programele care verifică apartenența unui element în mulțimea A, respectiv mulțimea B.
- (2) B este o mulțime recursivă.
- (3) C este o mulțime recursiv-enumerabilă.

Ce se poate spune despre decidabilitatea lui $P_{C \setminus A}$ (programul corespunzător mulțimii $C \setminus A$)? Justificați.

Rezolvare: Din (1) și (2) rezultă că A este recursivă (1p)

Cum A este recursivă, rezultă că $P_A(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$. Din (3) rezultă că există un program generator al mulțimii C, notat Q_C . Scriem programul generator pentru $C \setminus A$ (arătăm că $C \setminus A$ este recursiv-enumerabilă):

```
while(1) {
    x = Q_C();
    if (P_A(x) == 0)
        return x;
}
```

Practic, se generează elemente din C, iar dacă acestea nu se află și în A sunt returnate. Se observă că nu se poate afirma că $C \setminus A$ este recursivă deoarece, dacă ar fi recursivă, ar rezulta că $C = (C \setminus A) \cup A$ este recursivă (ceea ce nu este întotdeauna adevărat)

Notă barem: Se punctează cu 2p orice program corect care ajunge la aceeași concluzie (inclusiv un pseudocod scriu în cuvinte, care explică ce face programul)

2. (2p) Fie funcțiile $f, g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}_+$ astfel încât $f \in \theta(g(n))$. În ce clasă de complexitate se află funcția $|f(n) - g(n)|$?

Rezolvare: $|f(n) - g(n)| \leq \max(f(n), g(n)) \in \theta(g(n))$, rezultă că $|f(n) - g(n)| \in O(g(n))$ (1p)

Pe de altă parte, avem $f \in \theta(g(n))$, deci există constantele c_1, c_2 astfel încât

$c_1 g(n) \leq f(n) \leq c_2 g(n) \Leftrightarrow (c_1 - 1)g(n) \leq f(n) - g(n) \leq (c_2 - 1)g(n)$ pentru n suficient de mare. În cazul în care $c_1 = 1$ sau $c_2 = 1$, aplicând modul ecuației de mai sus rezultă că $|f(n) - g(n)|$ este mărginită superior de o constantă înmulțită cu $g(n)$ și inferior de 0, deci nu putem afirma că $|f(n) - g(n)| \in \theta(g(n))$ (1p)

Notă barem: Dacă se foloseau corect definițiile, dar se ajungea la rezultatul final $\theta(g(n))$ (de exemplu, aplicând greșit funcția modul inegalității de mai sus), se va puncta cu 1p.

Dacă se explica în cuvinte ultima parte a rezolvării sau se dădea un exemplu care arată că nu se poate spune că $|f(n) - g(n)| \in \theta(g(n))$ (de exemplu, $f(n) = g(n)$ sau $f(n) = n + 1$ și $g(n) = n$, etc.), se vor primi 2p.

Se va puncta identic dacă rezultatul final este în funcție de $f(n)$ și nu de $g(n)$

3. (2x2p) Calculați complexitatea următoarelor bucăți de cod:

```
a) for(int i = 1; i ≤ n; i *= 2)
    for(int j = n; j > 0; j /= 4)
        for(int k = i; k ≤ n; k++)
            //număr constant c de operații
```

```
b) for(int i = 1; i < n; i += 3)
    for(int j = 2 * i; j ≤ n; j *= 2)
        //număr constant c de operații
```

Rezolvare: a) Numărăm de câte ori se intră în for-ul după k. Observăm că for-ul după j este independent de celelalte, deci va contribui la complexitatea finală cu $\theta(\log_4 n)$. (0.5 p)

Pentru fiecare valoare a lui i, k ia $n - i + 1$ valori. (0.5p) Rezultă complexitatea

$$(n - 1 + 1) + (n - 2 + 1) + (n - 4 + 1) + \dots + (n - 2^{\log_2 n} + 1) = n(\log_2 n + 1) - (1 + 2 + \dots + 2^{\log_2 n}) + \log_2 n + 1 = n \log_2 n + n - (2^{\log_2 n + 1} - 1) + \log_2 n + 1 = n \log_2 n - n + \log_2 n + 2 \in \theta(n \log_2 n) (1p).$$

Înmulțind și cu $\theta(\log_4 n)$ menționat mai sus, rezultă complexitatea finală $\theta(n \log_2^2 n)$ (în rezultatul final am folosit și că baza logaritmului nu contează în clasa de complexitate)

b) Numărăm de câte ori se intră în for-ul după j. Pentru fiecare valoare a lui i, j ia $\log_2(\frac{n}{2^i})$ valori. Deoarece i ia valori din 3 în 3, rezultă complexitatea:

$$\sum_{k=0}^{\frac{n-2}{3}} \log_2 \left(\frac{n}{2^{(1+3k)}} \right) = \frac{n-2}{3} \log_2 n - \frac{n-2}{3} - \sum_{k=0}^{\frac{n-2}{3}} \log_2(1 + 3k) =$$

$$= \theta(n \log_2 n) - \sum_{k=0}^{\frac{n-2}{3}} \log_2(1 + 3k), \text{ deci complexitatea finală este } O(n \log_2 n).$$

Onservație: Se punctează orice soluție corectă care ajunge la un rezultat din care rezultă clar complexitatea $O(n \log_2 n)$ (orice rezultat de forma $c * n \log_2 n - f(n)$)

4. (2p) Rezolvați, folosind metoda substituției (inducție), următoarea recurență, după încadrarea ei în clasa de complexitate θ :

$$T(n) = 2T(n/4) + \sqrt{n}$$

Rezolvare: Arătăm prin inducție că $T(n) \in \theta(\sqrt{n} * \log_2 n)$ (soluția poate fi găsită cu teorema Master, cazul 2)

Cazul de bază (0.5p): $T(1) = 1$ se consideră un caz neconvenabil, deoarece ar rezulta $0 \leq T(1) \leq 0$. Demonstrăm pentru $n = 4$, adică

$$c_1\sqrt{4}\log_2 4 \leq T(4) \leq c_2\sqrt{4}\log_2 4 \Leftrightarrow 4c_1 \leq 2T(1) + 2 \leq 4c_2 \Leftrightarrow c_1 \leq 1 \leq c_2$$

Evident, există constante cu această proprietate.

Pentru pasul de inducție, presupunem adevărat $P(n/4)$ și arătăm $P(n)$

$$P\left(\frac{n}{4}\right): c_1\sqrt{\frac{n}{4}}\log_2 \frac{n}{4} \leq T\left(\frac{n}{4}\right) \leq c_2\sqrt{\frac{n}{4}}\log_2 \frac{n}{4} \quad (0.5p)$$

Înmulțim cu 2 și adunăm $\sqrt{n}$ și obținem

$$c_1\sqrt{n}\log_2 n + \sqrt{n}(1 - 2c_1) \leq T(n) \leq c_2\sqrt{n}\log_2 n + \sqrt{n}(1 - 2c_2) \quad (0.5p)$$

Punem condițiile $c_1\sqrt{n}\log_2 n + \sqrt{n}(1 - 2c_1) \geq c_1\sqrt{n}\log_2 n$, $c_2\sqrt{n}\log_2 n + \sqrt{n}(1 - 2c_2) \leq c_2\sqrt{n}\log_2 n$, care sunt adevărate pentru $c_1 \leq \frac{1}{2}$ și $c_2 \geq \frac{1}{2}$ (0.5p). Se observă că aceste constante respectă cazul de bază, ceea ce încheie demonstrația.

5. (2x2p) Rezolvați următoarele recurențe prin orice metodă:

$$a) T(n) = 3T(n/4) + n \log_2 n$$

$$b) T(n) = \sqrt{n}T(\sqrt{n}) + 100n$$

Rezolvare: a) Demonstrăm că ne aflăm în cazul 3 al teoremei Master. Avem $f(n) = n \log_2 n \in \Omega(n) = \Omega(n^{\log_4 3 + \varepsilon})$, pentru $\varepsilon = 1 - \log_4 3$ (0.5p).

Mai avem de demonstrat că există o constantă c subunitară astfel încât $3f\left(\frac{n}{4}\right) \leq cf(n)$, pentru n suficient de mare. Inegalitatea devine $\frac{3n}{4}\log_2 \frac{n}{4} \leq cn \log_2 n \Leftrightarrow$

$$\frac{3}{4}\log_2 n - \frac{3}{2} \leq c \log_2 n, \text{ ceea ce este adevărat pentru } c = 3/4. \quad (1p)$$

Rezultă complexitatea finală $\theta(n \log_2 n)$ (0.5 p)

b) Folosim metoda iterației. Avem:

$$T(n) = \sqrt{n}T(\sqrt{n}) + 100n$$

$$\sqrt{n}T(\sqrt{n}) = n^{\frac{1}{2}}n^{\frac{1}{4}}T\left(n^{\frac{1}{4}}\right) + n^{\frac{1}{2}} * 100n^{\frac{1}{2}} = n^{\frac{3}{4}}T\left(n^{\frac{1}{4}}\right) + 100n$$

$$n^{\frac{3}{4}}T\left(n^{\frac{1}{4}}\right) = n^{\frac{3}{4}}n^{\frac{1}{8}}T\left(n^{\frac{1}{8}}\right) + n^{\frac{3}{4}} * 100n^{\frac{1}{4}} = n^{\frac{7}{8}}T\left(n^{\frac{1}{8}}\right) + 100n$$

...

$$n^{\frac{1}{h}}T\left(n^{\frac{1}{h}}\right) = 100n$$

unde $h = \log_2 \log_2 n$. Însușind toate ecuațiile, rezultă:

$$T(n) = (h + 1) * 100 * n \in \theta(n \log_2 \log_2 n)$$

Observație: Se punctează orice soluție corectă care ajunge la rezultat (de exemplu, se putea împărți ecuația inițială la n și să se noteze $S(n) = T(n) / n$)

6. (3p) Fie problema *check_even* exprimată în felul următor:

$$check\_even(P) = \begin{cases} 1, & \forall x, P(x) = 1 \Leftrightarrow x \text{ par} \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$$

check_even decide, așadar, dacă un program *P* întoarce 1 pentru toate intrările lui pare și numai pentru acestea.

Arătați că problema *check_even* **nu** este decidabilă folosind o reducere Turing.

Rezolvare: Demonstrăm că problema opririi (PO) se reduce Turing la *check_even*. Trebuie să transformăm orice intrare a lui PO (adică o pereche (*P*, *w*)) într-o intrare a lui *check_even* (adică un program, notat în continuare *P'*) cu $PO(P, w) = 1 \Leftrightarrow check\_even(P') = 1$.

Scriem programul *P'* astfel (1.5p pentru orice program corect pentru care se poate ajunge la concluzie):

```
P'(x): {
    P(w);
    return 1 - x % 2;
}
```

Trebuie să demonstrăm acum echivalența.

$PO(P, w) = 1 \Leftrightarrow P(w) \text{ se termină} \Leftrightarrow P' \text{ returnează } 1 - x \% 2 \text{ pentru orice } x \text{ (adică } 1 \text{ pentru } x \text{ par și } 0 \text{ pentru } x \text{ impar)} \Leftrightarrow check\_even(P') = 1$. (1.5p)

Observație: Dacă *x* este impar, iar *P'* returnează 0, *check_even* are soluție (*P'* este instanță-da) fiindcă se verifică proprietatea din ipoteză (prima ramură) în mod corect.